

SCHIMBĂRI CLIMATICE REGIONALE

Statisticile arată că-n ultimul secol temperatura medie anuală a crescut cu un grad, urmând ca până la sfârșitul acestui veac să crească cu două sau chiar șase grade în cazul unui scenariu pesimist. Referindu-ne numai la Europa, aceasta înseamnă că-n Nord și-n Alpi se vor topi mare parte din ghețari, iar secetele din bazinul mediteranean se vor combina cu o creștere de 20, până la 60 cm a nivelului apei. Nu pare foarte îngrijorător faptul că-n Veneția se mai acoperă cu apă o treaptă-două a caselor de pe Canal Grande, dar nu știm cât de departe e momentul în care se va putea face surf în Oceanul Arctic - căci asta, da, ar însemna catastrofă!

Vremea și redactorul de la Timpul

Ciclicitatea erupțiilor solare și activitatea vulcanică explică doar în parte procesul încălzirii globale, ireversibilitatea sa fiind determinată de factorii antropogeni. Adică, omul și-a vârat codița în mecanismul climatic și lucrurile au început să se dea peste cap. Nu mă refer la momentul cețos când și-a făurit primele unelte, ci la ultimele secole, când a devenit o regulă arderea combustibililor fosili în transport și pentru obținerea energiei electrice și a căldurii. Astfel, a crescut concentrația gazelor cu efect de seră și aceasta a determinat un dezechilibru în transportul de energie și umiditate din atmosferă.

Dincolo de graficele științifice, constatăm pe pielea noastră schimbările climatice: verile sunt mai calde și plouă mai rar (secetele din 2000 și 2007), dar când plouă, plouă, nu se-ncurcă (inundațiile din 2005). Chiar și iernile sunt mai calde (iarna 2006-2007 e pe primul loc de când se fac măsurători în România), în timp ce câte-o grindină primăvărată compromite recolta de fructe din anumite regiuni (2015).

Rebelul Eminovici Mihail pleca în iunie 1866 spre Blaj, să-și termine liceul și să treacă examenul de bacalaureat. A făcut cei 500 de km în câteva săptămâni, pe jos și cu căruța, și probabil că cea mai mare parte a drumului a umblat prin păduri. Spun asta pentru că-n acele vremuri patru cincimi din actualul teritoriu al țării era încă acoperit de păduri. Azi, dealurile golașe care însoțesc linia ferată de la Cluj la Brașov - cu câteva pâlcuri de pini uscați și numeroase alunecări de teren în zona

Blajului - sunt rezultatul unui calcul matematic simplu: doar un sfert din țară mai e acoperită de păduri.

În anul de grație 2009, autoritățile au montat în Cișmigiu o placă comemorativă la 130 de ani de la moartea lui Eminescu. În vara acestui an încă se mai formau cozi la izvor, dar prin septembrie a apărut o plăcuță care arată că apa nu e potabilă.

A dispărut după câteva zile, a reapărut pe tulpina unui copac din apropiere și jocul acesta încă continuă. O doamnă grizonată îmi spune că ia apă de-aici de câteva decenii și totul nu e decât strategia unui supermarket care vinde apă plată. Dacă se poate lua și aceasta în calcul, o analiză de laborator a apei înseamnă totuși mai mult decât disperarea noastră de-a rămâne în trecut. Tramvaiele au rămas fără cai și noi am rămas fără apă de izvor...

Codrii Vlăsiei și pădurile Oleicsului

Încă din școala primară, copiii învață despre importanța pădurilor, considerate adevărații plămâni ai Terrei. Ajunși la vârsta adultă, fiecare dintre ei poate constata că trăiește pe o planetă tuberculoasă. Defrișarea reprezintă unul dintre factorii determinanți ai acestei boli și manifestările ei sunt multiple: modificarea regimului de precipitații (secete sau furtuni), perturbarea curenților de aer, degradarea și eroziunea solurilor (inundații sau aridizare), dispariția unor specii de plante și animale, creșterea dioxidului de carbon din atmosferă și declanșarea încălzirii globale, care le potențează mai apoi pe toate acestea.

Tâlharii din Codrii Vlăsiei au dispărut cu copaci cu tot și se spune că, din 1989 încoace, pădurile noastre s-au înjumătățit. Codul silvic sau vreun proiect de lege îndrăzneț sunt de-ajuns să ne salte pe treapta pe care deja se află Bulgaria și Ucraina? De-aici, din liziera Europei, cât de departe e până la locul în care fiecare copac ar avea statutul stejarului Mamvri?

În vară am ajuns la mănăstirea Agapia și-am întâlnit un bunic care-și iniția nepotul în adunatul lemnului cu diametru mai mic de 20 cm. La câțiva km mai încolo, am dat peste un trolieu încărcat cu fagi imenși. Știu că cineva ar trebui să controleze avizul de însoțire a mării și știu că n-o va face. Sunt în Moldova cu stejari și cetini..., după cum scria Eminescu într-o poezie din 1878. Îl înțeleg pe Istrate Dabija-Voievod, care tăia câte un pâlc de pădure să facă loc pentru vița de vie, dar nu-i pot înțelege pe acești indivizi care pradă porția de aer a copiilor și nepoților lor.

Nu cred că unii dintre împrăștierea ultimelor două decenii pot fi așezați într-o altă categorie.

Ei nu fură, dar și-au schimbat moștenirea strămoșească pe un televizor color și nu se opresc nici acum. Pe un cunoscut site de vânzări, Vasile vinde padure 5,6 ha lemn esenta tare stejar si cer pe valea almasului, cu 9000 de euro hectarul, Andras din Covasna oferă fag suprafata totala 5.65 ha, pret 1200 EUR/ha, negociabil, Nuți pretinde și ea 3 euro pe fiecare metru din cele cinci hectare pe care le are în Pertești...

Eol vs Uranus

Încălzirea globală va continua, chiar dacă s-ar reuși o diminuare a emisiilor de gaze cu efect de seră. În aceasta situație, încă din iunie 2007, Comisia Europeană a aprobat o Carte Verde privind

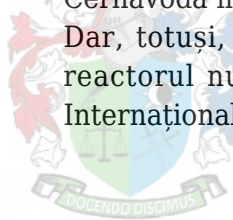
adaptarea la efectele schimbărilor climatice. În variantă autohtonă, Ghidul privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice a fost redactat de o comisie interministerială și este actualizat la fiecare doi ani. Însă toate acestea nu înseamnă decât monitorizarea dezastrului.

Valurile de căldură duc la înmulțirea agenților patogeni, deci la boli infecțioase sau chiar epidemii, la creșterea incidenței afecțiunilor respiratorii și cardiovasculare și a tulburărilor endocrine, iar expunerea îndelungată la radiații UV provoacă boli de piele și cancer. Furtunile și inundațiile au efecte serioase asupra sănătății psihice a populației, dar influențează negativ și statusul nutrițional și declanșează boli diareice și hepatită, afecțiuni legate de calitatea apei. Cu toate acestea, industria și transporturile vor continua să otrăvească planeta pentru că energia regenerabilă nu le poate susține. Există varianta energiei atomice, dar aici apar alte neajunsuri.

Chiar dacă Cernobîlul și Fukusima vor rămâne singurele repere nefaste ale acestui sector, deficitul de apă necesară sistemelor de răcire poate duce la oprirea centralei nucleare, cum s-a întâmplat la Cernavodă în 2003. Iar de minele de uraniu nici nu mai vorbim.

Dar, totuși, vrând-nevrând, acest Al Treilea Val al energiei ne obligă să schimbăm furnalul cu reactorul nuclear. Rămâne o dilemă doar cât timp vom mai sărbători (pe 14 decembrie) Ziua Internațională de Protest Împotriva Reactoarelor Nucleare.

ROMÂNIA

*Independența
prin Cultură*
DACIAN BRADEA